

प्रथम सत्र माटे

भासवार अभ्यासक्रम

धोरण ४

अभिप्राय
अने
भलाभण
अर्थे
नमूनाप्रत

પ્રથમ અને દ્વિતીય સત્ર માટે

વિષયો	મુખ્ય	મુખ્ય	હિન્દી	English	કમ્પ્યુટર	સા. જ્ઞાન
ધોરણ	જુનિ./સીનિ.	1 થી 5	1 થી 4	1 થી 4	4 અને 5	1 થી 5
ઔપચારિક લેખિત મૂલ્યાંકન	40	40	40	40	40	40
અનૌપચારિક મૂલ્યાંકન	-	40	-	-	-	-
આંતરિક / પ્રેક્ટિકલ	10	20	10	10	10	10
કુલ ગુણ	50	100	50	50	50	50

દ્વિતીય સત્ર માટે

વિષયો	ચિત્રકલા	ચિત્રકલા	કમ્પ્યુટર
ધોરણ	જુનિ./સીનિ.	1 થી 5	1 થી 3
ઔપચારિક લેખિત મૂલ્યાંકન	40	80	25
અનૌપચારિક મૂલ્યાંકન	-	-	-
આંતરિક / પ્રેક્ટિકલ	10	20	25
કુલ ગુણ	50	100	50

પૂરક મૂલ્યાંકન 1 અને 2 (20-20 માર્ક્સ)	<ul style="list-style-type: none"> ☛ મુખ્ય વિષયો : ધોરણ 1 થી 5 ☛ હિન્દી અને English : ધોરણ 1 થી 4 ☛ ગુજરાતી, ગણિત અને સામાન્ય જ્ઞાન : જુ.કે.જી. અને સી.કે.જી.
--	--

અભ્યાસક્રમ

- ☛ પૂરક મૂલ્યાંકન 1 : ઓગસ્ટ, 2014 : જૂન '14 અને જુલાઈ '14નો રહેશે.
- ☛ મૂલ્યાંકન - પ્રથમ સત્ર : ઓક્ટોબર, 2014 : જૂન '14થી ઓક્ટોબર '14 સુધીનો રહેશે.
- ☛ પૂરક મૂલ્યાંકન 2 : ફેબ્રુઆરી, 2015 : નવેમ્બર '14થી જાન્યુઆરી '15નો રહેશે.
- ☛ મૂલ્યાંકન - દ્વિતીય સત્ર : એપ્રિલ, 2015 : નવેમ્બર '14થી એપ્રિલ '15 સુધીનો રહેશે.
- ☛ ચિત્રકલા : જુનિ.કે.જી.થી ધોરણ 5 અને કમ્પ્યુટર : ધોરણ 1 થી 3માં માત્ર દ્વિતીય સત્રમાં લેખિત મૂલ્યાંકન કરવાનું હોવાથી તેમાં સંપૂર્ણ અભ્યાસક્રમ રહેશે.

માસવાર અભ્યાસક્રમ (પ્રથમ સત્ર)

ધોરણ ૪

નોંધ : (૧) પ્રથમ સત્રનું લેખિત મૂલ્યાંકન સપ્ટેમ્બર અથવા ઓક્ટોબર માસમાં આવતું હોવાથી એ મુજબ અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કરવા વિનંતી.

(૨) શિક્ષકભાઈ-બહેનોએ મુખ્ય વિષયોમાં પાઠ્યપુસ્તક તથા શિક્ષક-આવૃત્તિનો પૂરેપૂરો અભ્યાસ કરીને શિક્ષણ આપવા વિનંતી.

૧. ગુજરાતી

માસ	પાઠ-કાવ્ય	લેખન
જૂન	૧. નાવડી ચાલી ૨. ઠંડી (કાવ્ય) (મુખપાઠ)	૧. અનુલેખન ૨. ચિત્રવર્ણન
જુલાઈ	૩. સાચી હજ ૪. લાખો વણજારો ● પુનરાવર્તન ૧	૩. ફિજ ૪. ચોમાસું ૫. શ્રુતલેખન
ઑગસ્ટ	૫. ઉખાણાં ૬. રાતાં ફૂલ (કાવ્ય) (મુખપાઠ)	૬. ગીતલેખન ૭. ચિત્રવર્ણન ૮. રક્ષાબંધન ૯. કવિતાલેખન
સપ્ટેમ્બર	૭. કલાકારની ભૂલ ● પુનરાવર્તન ૨	૧૦. ઉખાણાં ૧૧. ચિત્રવાર્તા
ઑક્ટોબર	પુનરાવર્તન	—

૨. અમારી આસપાસ (પર્યાવરણ)

માસ

પ્રકરણ

જૂન

૧. જો ... જો ... ધ્યાન રાખજો

જુલાઈ

૨. ખાધા વિના ન જ ચાલે
૩. લીલીછમ દુનિયા

ઓગસ્ટ

૪. મારો તાલુકો ...
૫. અજબગજબની દુનિયા

સપ્ટેમ્બર

૬. ગબુનું સપનું

ઓક્ટોબર

પુનરાવર્તન

૩. ગણિત

માસ

પ્રકરણ

જૂન

૧. સંખ્યાજ્ઞાન : ૧

- ચાર અંકોની સંખ્યાઓ
- સંખ્યાઓનો સ્થાન પ્રમાણે વિસ્તાર
- સંખ્યાઓને અંકોમાં અને શબ્દોમાં લખવી.
- સંખ્યાઓને ચડતા ક્રમમાં અને ઊતરતા ક્રમમાં લખવી.

જુલાઈ

૨. સરવાળા

- મૌખિક સરવાળા
- ચાર અંક સુધીની બે કે ત્રણ સંખ્યાઓના વદી વગરના સરવાળા
- ચાર અંક સુધીની બે સંખ્યાઓના વદીવાળા સરવાળા
- ચાર અંક સુધીની ત્રણ સંખ્યાઓના વદીવાળા સરવાળા
- વ્યાવહારિક દાખલા

૩. બાદબાકી

- મૌખિક બાદબાકી
- ચાર અંક સુધીની બે સંખ્યાઓની દશકા વગરની બાદબાકી
- ચાર અંક સુધીની બે સંખ્યાઓની દશકાવાળી બાદબાકી
- વ્યાવહારિક દાખલા (બાદબાકી)
- સરવાળા - બાદબાકીના મિશ્ર દાખલા (સાદું રૂપ આપો.)
- વ્યાવહારિક દાખલા (મિશ્ર સરવાળા - બાદબાકી)

ઓગસ્ટ

૪. ગુણાકાર

- ઘડિયાની રચના, ૧૧થી ૨૦ના ઘડિયા
- મૌખિક ગુણાકાર
- બે અંકની સંખ્યાઓને બે અંકની સંખ્યા સાથે ગુણાકાર
- ત્રણ અંકની સંખ્યાઓને બે અંકની સંખ્યા સાથે ગુણાકાર
- વ્યાવહારિક દાખલા (મૌખિક) ● વ્યાવહારિક દાખલા

૫. સંખ્યાજ્ઞાન : ૨

- અવયવ અને અવયવીની સમજ
- સંખ્યાનો અવયવ ● સંખ્યાના અવયવી
- વિભાજ્ય અને અવિભાજ્ય સંખ્યાઓ

સપ્ટેમ્બર

૬. સમય

- કલાકોનું મિનિટોમાં રૂપાંતર
- મિનિટોનું કલાક-મિનિટમાં રૂપાંતર
- કલાકો અને મિનિટોના સરવાળા - બાદબાકી
- સમયગાળો
- કલેન્ડર

૭. રેખા, રેખાખંડ, કિરણ

- બિંદુ, રેખાખંડ, કિરણ અને રેખા
- રેખાખંડનું માપન
- આપેલ માપના રેખાખંડ દોરવા

ઓક્ટોબર

પુનરાવર્તન

૪. હિન્દી

માસ

પ્રકરણ

લેખન

જૂન

પાઠ ૧ : વર્ણમાલા (સ્વર)

- ચિત્ર-શબ્દ દ્વારા સ્વરનું પુનરાવર્તન
- ગુજરાતી-હિન્દી સ્વરની સાથે સમજ

પાઠ ૨ : વર્ણમાલા (વ્યંજન)

- ચિત્ર-શબ્દ દ્વારા વ્યંજનનું પુનરાવર્તન
- ગુજરાતી-હિન્દી વ્યંજનની સાથે સમજ

પાઠ ૩ : શરીર કે અંગ

- શરીરનાં અંગોનો ગુજરાતી-હિન્દીમાં પરિચય
- ચિત્રો ઓળખી શરીરનાં અંગોનાં નામ લખતાં શીખવવાં.

પાઠ ૪ : ભર્તન, ધાન્ય આદિ

- વાસણો, અનાજ વગેરેનાં ચિત્રો, હિન્દી-ગુજરાતી શબ્દો સાથે પરિચય
- ચિત્રો ઓળખી વસ્તુઓનાં નામ લખતાં શીખવવાં.

૧. વર્ણલેખન

૨. અનુલેખન – ૧

જુલાઈ

પાઠ ૫ : મેરા મિત્ર

- શબ્દાર્થ અને સ્વાધ્યાય કાર્ય

પાઠ ૬ : સાગ-સબ્જી

- શાકભાજીનાં નામ ગુજરાતી-હિન્દીમાં શીખવવાં.
- ચિત્રો ઓળખી શાકભાજીનાં નામ લખતાં શીખવવાં.

પાઠ ૭ : દીપાવલી

- શબ્દાર્થ અને સ્વાધ્યાય કાર્ય
- ચિત્રો ઓળખી તહેવારોનાં નામ લખતાં શીખવવાં.

૩. ચિત્ર પહચાન

૪. અનુલેખન – ૨

पाठ ८ : फल-फूल

- इणोनां नाम गुजराती-डिन्दीमां शीभववां.
- झूलोनां नाम गुजराती-डिन्दीमां शीभववां.
- यित्रो ओणभी इणो-झूलोनां नाम लभतां शीभववां.

पाठ ९ : कोयल

- शब्दार्थ अने स्वाध्याय कार्य

पाठ १० : मैं ... हूँ

- प्राणीओनां नाम गुजराती-डिन्दीमां शीभववां.
- यित्रो ओणभी प्राणीओनां नाम लभतां शीभववां.

ऑगस्ट

पाठ ११ : तिरंगा झंडा

- शब्दार्थ अने स्वाध्याय कार्य

पाठ १२ : भेड़िए की सुंदरता

- शब्दार्थ अने स्वाध्याय कार्य

पाठ १३ : गौरी

- शब्दार्थ अने स्वाध्याय कार्य

पाठ १४ : मैं मक्खी हूँ

- शब्दार्थ अने स्वाध्याय कार्य

पाठ १५ : सोनू को सीख मिली

- शब्दार्थ अने स्वाध्याय कार्य

पाठ १६ : डाकिया

- शब्दार्थ अने स्वाध्याय कार्य

**५. रचना-
विकास**

सप्टेम्बर

पाठ १७ : टोपी और जूता

- शब्दार्थ अने स्वाध्याय कार्य

पाठ १८ : इन्हें पहचानिए

- व्यवसायकारोनां नाम गुजराती-डिन्दीमां शीभववां.
- स्वाध्याय कार्य

**६. वाक्य-
लेखन :
(१) से
(५)**

- ચિત્રો ઓળખી વ્યવસાયકારોનાં નામ લખતાં શીખવવાં.

પાઠ ૧૯ : મેરી સાફકિલ

- શબ્દાર્થ અને સ્વાધ્યાય કાર્ય
- વાહનોનાં નામ ગુજરાતી-હિન્દીમાં શીખવવાં.
- ચિત્રો ઓળખી વાહનોનાં નામ લખતાં શીખવવાં.

પાઠ ૨૦ : પાની

- શબ્દાર્થ અને સ્વાધ્યાય કાર્ય
- ચિત્રો ઓળખી પાણીના સ્ત્રોતોનાં નામ લખતાં શીખવવાં.

ઓક્ટોબર

પુનરાવર્તન

—

૫. ENGLISH

માસ

પ્રકરણ

જૂન

1. Revision

- અંકો, ફળો, પ્રાણીઓ, પક્ષીઓ, આકાર, વાહનો, શાકભાજી, શરીરના અવયવો, વારનાં નામ વગેરે અંગ્રેજી સ્પેલિંગ, ઉચ્ચાર અને અર્થ સાથે પુનરાવર્તનરૂપે તૈયાર કરાવવાં.
- બહુવચન, **here** અને **there**નો ઉપયોગ અને પ્રશ્નાર્થવાક્યો તૈયાર કરાવવાં.

જુલાઈ

2. At the Railway Station

- ચિત્ર જોઈ શબ્દો અંગ્રેજી સ્પેલિંગ અને ઉચ્ચાર સાથે લખતાં શીખવવા.
- ખૂટતા મૂળાક્ષરો મૂકી સ્પેલિંગ પૂરા કરતાં શીખવવા.
- કવિતા : Engine Number Nine અને Piggy મુખપાઠ કરાવવી.

3. Flowers

- ફૂલોનાં નામ અંગ્રેજી સ્પેલિંગ, ઉચ્ચાર અને અર્થ સાથે તૈયાર કરાવવાં.

4. Parts of the Body

- શરીરના અવયવોનાં નામ અંગ્રેજી સ્પેલિંગ, ઉચ્ચાર અને અર્થ સાથે તૈયાર કરાવવાં.
- ચિત્ર જોઈ વાક્ય પૂરું કરતાં શીખવવું.

ઓગસ્ટ

5. Our Helpers

- વ્યવસાયકારોનાં નામ અંગ્રેજી સ્પેલિંગ, ઉચ્ચાર અને અર્થ સાથે તૈયાર કરાવવાં.

6. Homes of Animals

- પ્રાણીઓ સામે તેમનાં રહેઠાણ લખતાં શીખવવાં.
- ચિત્રો નીચે આપેલાં વાક્યોનું વાંચન-લેખન શીખવવું.

7. Plurals

- બહુવચનના નિયમો સમજાવી બહુવચન કરતાં શીખવવું.

સપ્ટેમ્બર

8. Are These Trees ?

- પ્રશ્નાર્થ વાક્યરચના અને 'Yes' કે 'No' વડે ઉત્તર લખતાં શીખવવા.
- ગુજરાતી વાક્યોનું અંગ્રેજીમાં ભાષાંતર શીખવવું.

9. Things We Eat

- ખોરાક તરીકે ઉપયોગી ચીજોનાં નામ અંગ્રેજી સ્પેલિંગ, ઉચ્ચાર અને અર્થ સાથે શીખવવાં.
- ચિત્ર ઓળખી ખોરાક તરીકે ઉપયોગી ચીજોનાં નામ લખતાં શીખવવાં.
- કવિતા : Hickory, Dickory, Dock! અને Twinkle, Twinkle, little star મુખપાઠ કરાવવી.

ઑક્ટોબર

પુનરાવર્તન

૬. સામાન્ય જ્ઞાન

માસ	પ્રકરણ
જૂન	૧. ઉપયોગી વસ્તુઓ અને તેના શોધકો ૨. ઉપયોગી સાધનો અને યંત્રો
જુલાઈ	૩. ગુજરાત : પરિચય ૪. ગુજરાતના જિલ્લાઓ અને તાલુકાઓ ૫. ભારતનાં રાજ્યો અને તેમની રાજધાનીઓ
ઑગસ્ટ	૬. ભારતના કેટલાક મહાપુરુષો ૭. ભારતની કેટલીક નામાંકિત મહિલાઓ ૮. ભારતના વીર ક્રાંતિકારીઓ
સપ્ટેમ્બર	૯. ભારતના પ્રખ્યાત સંગીતકારો ૧૦. ભારતના રાષ્ટ્રીય અવોર્ડ
ઑક્ટોબર	પુનરાવર્તન

૭. કમ્પ્યુટર પરિચય

માસ

પાઠ

જૂન

1. કમ્પ્યુટર

જુલાઈ

2. કમ્પ્યુટરના ભાગો

ઓગસ્ટ

2. કમ્પ્યુટરના ભાગો

સપ્ટેમ્બર

3. વિન્ડોઝ

ઓક્ટોબર

પુનરાવર્તન

૮. ચિત્રકલા

માસ

અભ્યાસક્રમ

જૂન

- આકારો – રેખાંકન – ભૌમિતિક આકારો ઉપરથી વિવિધ આકારોનું રેખાંકન કરાવવું.

જુલાઈ

- રંગપૂરણી (કુદરતી દશ્યચિત્ર) – કુદરતી દશ્યચિત્રની રેખાકૃતિ પૂર્ણ કરાવી મનપસંદ રંગો પુરાવવા.
- કાફ્ટ વર્ક – પેપર કટિંગ – પેપર કટિંગમાં ભાતચિત્ર કરાવી ચિત્રપોથીમાં ચોંટાડાવવી.
- ભાતચિત્ર – રંગોળી માટેનું ભાતચિત્ર દોરાવી, તેમાં રંગ પુરાવવા.

ઓગસ્ટ

- વસ્તુચિત્ર – બગીચાનાં સાધનો – બગીચાનાં સાધનોના આકારોનું પેન્સિલમાં રેખાંકન કરાવવું.
- મનપસંદ ચિત્ર – ચિત્રસંયોજન – ‘પતંગ ચગાવતો છોકરો’ એ વિષય પર મનપસંદ ચિત્ર દોરાવી રંગ પુરાવવા.

સપ્ટેમ્બર

- અક્ષરલેખન – ‘કમળ’ અથવા ‘ART’ એ વિષય પર અક્ષરલેખન કરાવી રંગ પુરાવવા.
- કાફ્ટ વર્ક – વેસ્ટમાંથી બેસ્ટ – ‘વેસ્ટમાંથી બેસ્ટ’ કાફ્ટ વર્કમાં માછલી અથવા સૂર્યનો વોલપીસ તૈયાર કરાવવો.

ઓક્ટોબર

પુનરાવર્તન

Published by Navneet Education Limited, Dantali, Gujarat.
Printed by Navneet Education Limited, Dantali, Gujarat.

NOTES

